

ПОДАТКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ГОСПОДАРЮЮЧИХ СУБ'ЄКТІВ

студент гр. ФМ-31 Михайлик А.М.

Сучасний стан економіки України перебуваючи під впливом різноманітних факторів зазнає постійних змін займаючи різні вектори її розвитку. Адаптуючись до даних процесів податкова система України зазнає суттєвих змін внаслідок зміни законодавства та інших факторів впливу, що в свою чергу викликає зворотну реакцію з боку інших учасників податкових відносин: громадян та суб'єктів господарювання.

З метою уникнення негативних результатів діяльності підприємства та забезпечення його поступового розвитку, необхідно постійно проводити моніторинг результатів його функціонування та визначення впливу податків на ефективність його функціонування. Цей контроль можливо здійснювати за рахунок постійного аналізу фінансового стану підприємства та визначення впливу податкового навантаження за допомогою групи різноманітних показників. Саме на основі даних розрахунків будуть прийматися управлінські рішення, які мають призвести до розвитку підприємства та його процвітання.

Головним призначенням податкової системи є забезпечення держави коштами в обсязі, необхідному для повноцінного виконання органами влади покладених на них функцій. Проте метою державної податкової політики є не лише забезпечення фінансовими ресурсами держави, а й стимулювання суб'єктів господарювання до розвитку їх діяльності та стимулювання у даному напрямку.

Відповідно до Податкового кодексу України (ПКУ) податком є обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до ПКУ.

Основні характерні особливості податку, порівняно з іншими обов'язковими платежами до бюджету: справляння на умовах безповоротності. Повернення податку можливе тільки у разі його переплати або якщо законодавством передбачені пільги щодо цього податку; односторонній характер встановлення. Оскільки податок сплачується з метою покриття суспільних потреб, які в основному відокремлені від індивідуальних потреб конкретного платника, то він є індивідуально безповоротний. Сплата податку не породжує зустрічного зобов'язання держави вчиняти будь-які дії на користь конкретного платника;

Суть податків проявляється у тих функціях, які вони виконують. Виділяють дві головні функції податків: фискальну та соціально-економічну. Сутність першої функції полягає у здійсненні головного суспільного призначення податків – формування фінансових ресурсів держави, необхідних їй для виконання власних функцій та проведення соціально-економічної політики.

Соціально-економічна функція полягає у впливі податків на різні сфери діяльності їх платників (на рівень і структуру сукупного попиту та сукупної пропозиції; рівень доходів юридичних і фізичних осіб тощо).

На сьогодні існують різні види податків, але всі вони класифікуються за визначеними ознаками: за формою оподаткування, за економічним змістом, за порядком використання, за складовими ціни товарів, які оподатковуються, за співвідношенням ставки оподаткування і об'єкта оподаткування, за видами суб'єктів оподаткування.

Здійснення підприємствами своєї діяльності в сучасних умовах знаходиться під впливом багатьох факторів, одним із визначальних серед яких є податкова політика країни. Під час її формування потрібно враховувати, що надмірне податкове навантаження є негативним чинником державної податкової політики, яке відповідним чином впливає на розвиток національної економіки, стримує ділову активність суб'єктів господарювання,

уповільнює зростання валового внутрішнього продукту та є однією з причин виникнення таких кризових явищ у суспільстві, як соціальна напруженість та загальне зuboжіння населення.

Визначення податкового навантаження з точки зору безпосереднього впливу податкових важелів базується на застосуванні порівняльної характеристики ставок основних податків, податкових пільг, техніки оподаткування.

Податки впливають на платоспроможність та фінансову стійкість підприємства, формування його фінансових ресурсів та інвестиційну діяльність, конкурентоспроможність продукції та загалом на поведінку підприємців, щодо будь-якої діяльності: операційної, інвестиційної чи фінансової. Останнім часом в Україні склалася ситуація за якої практично всі підприємства намагаються максимізувати прибуток саме за рахунок мінімізації оподаткування.

Таким чином проблема вивчення впливу податків на ефективність фінансово-господарської діяльності підприємства є надзвичайно актуальною. Велику роль при цьому відіграють прямі податки, і в першу чергу, податок на прибуток, адже саме отримання прибутку виступає кінцевою метою будь-якої діяльності підприємств, причому віддається перевага саме чистому прибутку. З точки зору впливу на економічний розвиток прямі податки, традиційно, пов'язують із стимулами та обмеженнями для підприємницької діяльності, а непрямі – з їх впливом на ціни.

Науковий керівник: доц. Зайцев О.В.

Михайлик, А.М. Податки та їх вплив на діяльність господарюючих суб'єктів [Текст] / А.М. Михайлик; наук. кер. О.В. Зайцев // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 388-389.